

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marțea, Joi și Sâmbăta.

ABONAMENTUL

Pentru Sibiu pe an 14 C., 6 luni 7 C., 3 luni 3 C. 50 fl.
Pentru monarhie pe an 16 C., 6 luni 8 C., 3 luni 4 C.
Pentru străinătate pe an 24 C., 6 luni 12 C., 3 luni 6 C.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei arhidieceșane Sibiu, strada Măcelarilor 45
Correspondențele sunt a se adresa la
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 34.
Epistolele nefrancate se refuză. Articoll nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE:

Pentru odată 14 fl., — de două ori 24 fl., — de trei ori
30 fl. rëndul cu litere garmond

Nr. 5364. Școl.

CONCURS

Cu finea anului școlar 1901/2 devenind vacant un stipendiu de la stat de 1000 corône, destinat pentru calificarea superioară a tinerilor absolvenți de teologie ai seminarului nostru arhidieceșan, pentru conferirea aceluia se publică concurs cu termen de 20 de zile de la publicare.

Suplicele sunt a se adresa la consistoriul arhidieceșan instruite cu următoarele documente în original:

- Carte de botez.
- Testimoniu de cl. V. VI. VII și VIII. gimnasială și de maturitate.
- Absolutoriu teologic.
- Testimoniu medical despre starea sanitară.
- Eventual alte documente recomandătoare.

f) Declarație că după absolvire va sta la dispoziția bisericii, intrând în funcțiunile ce i-se vor da.

a) Declarație, că va locui în colegiul baron Iosif Eötvös din Budapesta supunându-se normelor de la acel institut.

Suplicele intrate după termenul indicat nu se vor lua în considerare.

Sibiu, din ședința senatului școlar, ținută la 6 Iunie, 1902.

Consistoriul arhidieceșan.

La 29 de ani.

Sibiu, 27 Iunie n.

Acum Duminecă, în 29 Iunie n. se împlinesc 29 ani de la mórtea archiepiscopului și metropolitului *Andrei baron de Șaguna*, celui mai mare arhieru pe care l'a avut după vremuri biserica română a Răsăritului. Pe un moment se întrerupem lucrările noastre zilnice, preoți, învățători, plugari, meseriași, toți fiii credincioși ai bisericii noastre, cu mic, cu mare se ne suprimăm preocupățiunile minții și împreună cu inimi curate se ne adunăm în jurul altarului sfânt, ca rugăciuni să înălțăm la Tronul cel ceresc pentru odihna sufletului său și pentru întărirea smeritelor noastre puteri. Lumea simțimentelor noastre se cutremură de emoțiune. Amintirea zadarnic ni-se sbate prin ceea trecutului căutând pe altul asemenea *Lui*, ear' nădejdea se îndoesce de grația viitoriului, numai dragostea noastră orfană plânge. Și jalea universală nu alină, ci ne mărește numai durerea.

Din lumi necunoscute a venit, și ca odinioara zeițele din tragediile anticilor greci, s'a pogorit asupra noastră cu nisuița nobilă de a ne vindeca durerile, a ne frânge lanțurile seculare, ca pe urmă puterile noastre reînviat se le împreune și îndemne spre nouă muncă și însuflețire.

Sărmani desmoșteniți, batjocoriți în biserica orfană și huiduiți din școlă ne trăiam zilele numerate, când Dumnezeu cel drept și milostiv s'a îndurat de lacrimile noastre și spre mântuire ne-a trimis pe *Marele Andrei*. *Totul* perdusem afară de obiditul nostru suflet și *El* în scurtă vreme *totul* ne-a recăștigat. *Lazar* cel din biblie era icóna poporului nostru în toate referințele vieții lui, ear' providențialul

Andrei ne-a ridicat din starea de servitute și ne-a așezat la masa cea bogată împreună ședători făcându-ne cu cei favorisați de sorte. Bisericii noastre drept măritore a răsăritului i-a recăștigat poziția cuvenită prin *reînvierea vechei metropolii* și pentru-ca să-i asigure înflorirea în viitoriu cu o pricepere uimitore a creat și încorporat în legile țerii *statutul organic*, depunând prin această măiastră alcătuire *sortea* bisericii în mâinile noastre a tuturor. A întemeiat apoi nu mai puțin decât 600 de școle pentru luminarea poporului nostru de la sate, înzestrându-le după puțință cu puteri didactice, de-și cu mai puțină pregătire teoretică, dar' la tot cazul cu mai multă *inimă* pentru chemarea lor, ca mulți dintre dascălii nostri de astăzi.

Cu un cuvânt, tot ce avem azi în viața noastră bisericească, școlară și națională, precum: gimnasia, seminarii, tipografie, organ de publicitate, fonduri și fundațiuni, — a căror sumă se urcă la milioane, — toate dacă nu desevirșit, apoi în cea mai mare parte sunt creațiunile puterii lui geniale și bunătății lui nemărginite. A redat corpului nostru național viața perdută, împreună cu toate exigențele ei dănuitoare, rămânând a fi noi singuri răspunzători de înflorirea sau decădinața instituțiilor create de *El*.

Noi toți, câți credem în nemurirea sufletului, mărturisim totodată, că sufletul nu părăsește pe cei iubiți ai săi. Spiritul luminat a-l *Marelui* arhieru plutește pe marea simțimentelor noastre, și cuvine-se deci, ca patimile omenesci se nu arunce valuri pe suprafața aceleia, ca astfel plutirea să-i fie plăcută și recreătoare.

Acum, când cei de la stăpânirea țerii — pentru cari biserica noastră vie zilnic înalță rugăciuni, — gânduri ne curate și ținte nefaste urmăresc, ar fi un sacrilegiu din partea noastră, dacă și pe mai departe ne-am perde vremea și ne-am consuma neînsemnata noastră putere de rezistență în hărțueli launtrice. Pentru o strajă necredincioasă vreau să dărime de a dreptul cetatea noastră; *statutul organic* e pricina unor fenomene într'adevăr îngrijitoare, și prin urmare *statutul organic* trebuie luat la revizie, ceea-ce nimicirea lui însemnează. Când ni-se pregătesce cel mai fioros atentat nu-i de cuviință a ne certa în chipul babelor, ci datorința sfântă avem a ne grupa cu *încredere* și *devotament* în jurul *supremului nostru Cap bisericesc* și a lupta pentru mântuirea lăsamântului noue atât de scump.

Școlă populară țipă și ea de durere, căci oblu în *caracterul* ei se țintesc. Ore vom fi noi în stare s'o apărăm? *Rezistența* noastră de pân' acuma și puterea de viață înăscută poporului nostru ne dau destulă garanță; se nu uităm însă, că mai mult de cât țaria dușmanului ne strică propria noastră slăbiciune.

Am semnalat aceste pericole tocmai acum, când datorința creștină ne chemă la rugăciune pentru sufletul Aceluia, de la care avem moștenire: *biserica* și *școlă*. Și dacă în schimb monumente grandioase nu i-am ridicat în semn de recunoștință, acum cel puțin în fața pericolului iminent se plecăm genunchii nostri în fața altarului sfânt și monument „*aere perennius*” se-i înăl-

țăm din *jurămintele* noastre, că ne vom ști face datorința întré toate împrejurările. *Dragostea* și *încrederea* reciprocă trebuie restabilită în șirurile noastre; cei buni și harnici la un loc, cei netrebnici la o parte. Noi o dorim această, generația mai tineră. Cu inimi curate, cu dor de muncă spre aventuri ideale așteptăm glasul arhierilor nostri și a celorlalți chemați, ca năpasta se nu ne găsescă dormitând.

Și până atunci, *preoți* și *învățători români!* Spuneți fiilor Vostri cine a fost *Andrei*, — ce a făcut *El* pentru neamul nostru și *care-i* datorința noastră. Implețiți din *virtuțile* Lui cunună și puneți-o pe capetele fie căruia dintre fiii Vostri. *Păziți* legea aședată de *El*, ca se nu ne vie *din noi peirea*. *Învățați* pe fiii Vostri a jertfi pentru susținerea acelor instituțiuni, pe cari *El* le-a creat și pentru cari *Totul* a jertfit.

Câtă vreme cu voi am petrecut am fost a lui Christos, ear' fiind la Christos voi fi al Vostriu.

Și acum iarăși cu toții la muncă, la muncă grea și stăruitoare, nu pentru-ca să uităm, ci pentru-ca să ne arătăm mai vrednici de amintirea lui.

Binecuvîntată i-a fost viața, binecuvîntată se-i fie întré noi memoria, acum și tot-deauna

Lasar Triteanu.

In chestia pactului. Șcirile mai noue venite de la Viena ne fac se credem, că raporturile întré guvernele țerilor dualiste sunt foarte încordate. Se zice, că prim-ministrul austriac *Dr. Körber*, ar fi înconștiințat prin notă confidențială pe dl *Szell*, ministru-president ungar, că va usa de dreptul de a abdice convențiile legate cu statele străine, ceea-ce însemnează că Austria nu se prea rupe după pactul cu Ungaria.

Incheerea anului școlar la școlă Asociațiunii.

Eri s'a făcut la școlă civilă de fete a Asociațiunii incheerea solemnă a anului școlar 1901—1902, în prezența unui public distins și așa de numeros, că sala festivă a școlii de astădată s'a dovedit a fi prea mică pentru asemenea acte solemne. Dintre publicul present am remarcat pe dd. I. Șuluț vicepresidentul Asociațiunii, *Dr. A. Marienescu* jude de tablă în pensiune și membru al Academiei Române, *P. Pipoș* jude de tablă în pensiune și asesor consistorial, *A. Oniț* jude de tribunal în pensiune, etc., apoi domnele *Cosma* (Sibiu), *Abramescu* (Lugoj), *Ioanovici* (Caransebeș), *Dr. Popovici* (Lugoj) *Micu* (Făgăraș) etc. și mulți din *România* (părinți de ai elevelor, și amici ai școlii).

Asesorul consistorial *N. Ivan*, ca delegat al comitetului Asociațiunii pentru a prezida esamenele, a încheiat anul școlar cu următorul discurs:

Magnificența Voastră Domnule Vicepreședinte!

Onorat și distins public!

Onorat corp didactic!

Iubite eleve!

Diferite sunt mijlocele prin care popoarele își câștigă educația și cultura lor.

S'a dovedit înse în decursul vremilor, că educația cea mai temeinică și mai trainică se câștigă în școle cu limba națională și cu caracter național, căci în aceste se predau în mod mai genuin cunoștințele de cari

are un popor mai neapărată lipsă, potrivit cu firea și aplecările lui, ear' crescerea tinerimei se face cu plan bine chibșuit amăsurat aspirațiunilor și dorurilor la cari țintesc poporul.

Intre condițiuni egale poporul nostru este accesibil pentru cel mai mare grad de cultură, și ar fi putut susține concurența pe ori ce teren cu popoarele conlocuitoare. Aceste condițiuni au lipsit până bine de curând în total și durere ele lipsesc și acum în parte destul de considerabilă.

Nu este nici o mirare, dacă în cele culturale noi am rămas înapoia altora — și nu e mirare că crescerea ce ni-am câștigat în școli străine e cu lacune și defecte, cari au avut o înfrîurire hotărît păgubitoare asupra vieții noastre naționale.

Lacunele acestea au devenit și mai de-sastrușe până când femeia română a primit, crescere multă puțină în institute cari urmăreau și alte scopuri, afară de cel educativ, care culminează în a da societății caractere firme, soții credincioși, mame adevărate și surori oerotitoare ale virtuților strămoșesci iubitoare de limba și de legea lor.

Ii revine meritul Asociațiunii noastre, de a fi rupt cu curentul dureros — și a fi pus temelii tari și solide la acest aședământ, primul de felul acesta, la noi, unde iubirea de moșie și de țeară rivaliză cu dragostea către limbă și legea noastră — și oțelirea virtuților naționale este problema lui cea mai principală.

Simțul mândriei naționale ne cuprinde, când scim, că acest institut este al nostru, e ridicat din obolul nostru și e închinat culturai noastre naționale.

Vom griji ca acest prețios mărgăritar să strălucescă și să fie și cea mai prețioasă pētră din cununa cea mândră a institutelor noastre culturale. — Fiicele noastre vor învăța aici tot ce e frumos și folositor, vor învăța, căci *trebuie să învețe*, și alte limbi, dar' nu vor uita nici un momet, că cea mai frumoasă limbă pentru ele este și rămâne limba mamei lor, limba în care atât de dulce a știut vorbi și serie *Alexandri* și *Eminescu* — dat fiind că pentru limbă Români au suferit mai mult ca pentru libertate.

Mulțămesc din inimă corpului nostru didactic, că precum în totdeuna și acest an a fost la înălțimea chemării sale — și noi considerăm jertfele ce le aducem pentru institut și susținerea lui, — pe deplin recompensate prin ostenețele ce au pus — ca să dea societății vlăstare alese.

Mulțămesc domnului consilier — vicepresident al Asociațiunii *Iosif Sterca Șuluțu*, care de un lung șir de ani se ocupă cu interes și pricepere de acest institut și îngrijesece de școlă și de progresul acesteia cu neîntrecută dragoste.

Ear' voi, iubite eleve — păstrați comorile ce ați adunat aici, înmulțiți talantul ce vi-s'a încredințat, fiți fice bune ale părinților vostri și neamului nostru, și nu uitați nici-odată, că în pruncia vōstră Asociațiunea vi-a înlesnit și mijlocit creșterea într'un institut ridicat din denari adunați de la poporul român, acel popor sērac, pe care a-l iubi și a-l cinsti se ne ținem toți și toate de cea mai sântă datorință.

Cu această declar-anul școlar de încheiat“.

*

De încheere amintim, că esamenele au avut rezultat foarte bun, răspunsurile elevelor au fost aprōpe toate escelente, ear' oșpoziția lucrurilor de mână a dat dovadă că și în acest ram al instrucției fetițelor școlă Asociațiunii e la culmea chiamării.

Confiscarea „Cărții de Aur“

Pecând foile române se mărginesc a înregistra numai faptul, că de la cine a fost confiscată „Cartea de Aur“, prigonită fără nici un motiv, — după cum se va dovedi în decursul cercetării începute, — ziarile magiare fac comentarii copilărești și inventează lucruri revoltătoare chiar și pentru cel mai pacinic om din lume.

S'au aflat două ziare magiare, cari pe tema acésta au atacat în modul cel mai necruțător chiar și pe Ilustritatea Sa, domnul Dr. Iosif Gall, dând publicității scirea, inventată de ele, că la perchișiția domiciliară ce i-s'ar fi făcut în locuința din Budapesta, poliția de stat ar fi aflat pe lângă „Cartea de Aur“ sumedenie de alte cărți și broșuri antipatriotice, periculoase pentru integritatea statului și astfel au căutat să scotă vinovat pe dl Dr. Gall pentru — nepatriotism sau chiar dacoromânism.

Imediat cum a luat cunoștință despre atacurile acestea, nedemne de o presă onestă, — Ilustritatea Sa dl Dr. Gall a trimis spre publicare tuturor ziarelor din Budapesta următoarea declarație:

— „In numărul de azi al duor ziare este atacată sinceritatea patriotismului meu și a întregii mele activități politice, pe basă de știri ne-adeverate, a căror colportare nu pot s'o atribuesc de-cât ca eflux al divergențelor ivite cu ocaziunea alegerii de episcop de la Arad, ca gônă din partea partidului lui Mangra contra mea, ca a unuia din partidul lui Hamsea.

Starea faptică e următoarea:

In Budapesta nu mi-s'a făcut perchișiție domiciliară, despre ce se pôte fie-cine convinge de la procuratura de stat, respective de la poliția capitalei; e scornitură deci totul ce respective ziare au scris despre tipărituri și scrieri dacoromâne, pline de agitație contra magiarismului, afirmative aflate la mine. Nu s'au aflat asemenea tipărituri și scrieri nici la moșia mea de la Lucareț în comitatul Timiș, ci în absența mea, judele de investigație a pretins de la vechilul meu estradarea cărții intitulată „Cartea de aur“, fiind eu pe acel timp în Budapesta la ședințele casei magnaților. Acésta carte a și fost predată judelei.

E neadeverat mai departe, și aceea că în 1870 încă mi-s'ar fi făcut perchișiție domiciliară pentru scrieri ori tipărituri politice. Eu peste tot pe atunci nu mă ocupam cu politica, ci trăiam chiămării mele judecătorești. La 1881 am abdis de postul de jude, pentru-ca să pot, ca deputat al cercului Recaș, lua parte la viața politică; în două cicluri am lucrat ca membru al partidului liberal. În 1884 am stabilit, împreună cu amicii mei de principii români, programul Românilor moderați. Am înființat și un ziaru „Vitorul“, care muncea pentru-ca programul acesta să se valideze, pentru care program am fost espus la multe atacuri, la lupte politice grele,

și din cauza căruia chiar și acum stau în contrast politic cu aderenții programului de la 1881.

În 1886 fiind numit din partea M. Sale membru al casei magnaților, am rămas aderenț al aceleiași direcțiuni și necontent am lucrat pentru ea, pretutindenea, chiar și în acțiunile mele publice, și așa cred că pot fără teamă să mă provoc la încrederea Măritei case a magnaților, care începând de la 1887, neîntrerupt m'a ținut demn de postul de notariu al ei și de a fi membru în comisiunea de drept public și în altele, ba chiar și în delegațiuni m'a ales.

Faptul că opul intitulat „Cartea de aur“ a cărei confiscare nu de mult o ordonase judele de investigație din Sibiu, în economia mea de casă de la Lucareț încă se afla, așa cred că nu pôte da motiv la întinarea patriotismului meu; pentru-că acea carte nu a fost oprită când, fără nici o comandă, mi-s'a fost trimis mie, redactorul ei nu avea faimă de agitator politic, opul era semnat simplu „repriviri istorice“ asupra fapturilor (ténykedéseire) de până acum ale Românilor și a apărut în patria noastră; nu putea deci nici prin gând să-mi trecă, că aceea ar cuprinde agitație contra statului ungar (nici nu cuprinde! Red.) ear' din cauza ocupațiunilor mele în afacerile publice de până acum nici că am avut timp să privesc în ea. De altcum mie de regulă mi-se trimit operele literare române, apărute în patrie, în scopul sprijinirii literaturii române.

Fie-care om nepreocupat pôte deci înțelege din acestea, că susțițiunile aruncate asupra-mi sunt fără nici un temei.

Nu ași fi creșut, ca în urma unei denunțări anonime să-mi fie trasă în tină activitatea mea deschisă, patriotică, dezvoltată timp de douăzeci de ani pe terenul politic la vâd tuturor și cunoscută deplin și publicului magiar. Sper însă, că după deslușirile acestora publicul magiar încă mi va da satisfacție pentru nedrepta terfelire, și că întrigele viclene ale dușmanilor mei vor rămâne fără efect.

Iosif Gall.

Tot în chestia acésta s'a pronunțat și poliția de stat din Budapesta. Căpitanul suprem al poliției a dat în afacere următoarea declarațiune:

„Unele ziare publică știrea că la locuința din Budapesta a domnului Iosif Gall, membru în casa magnaților, poliția de stat ar fi făcut perchișiție și ar fi confiscat tipărituri române agitătoare. Poliția declară că în acésta chestiune nu a fost recercată și peste tot contra dlui Iosif Gall, membru în casa magnaților, nu a procedat.“

Ore pentru astfel de scornituri tendențioase să nu fie paragraf în codul penal — pentru alții atât de elastic??...

De altcum atragem atențiunea cetitorilor și asupra declarațiunii dlui Teodor V. Păcățian, autorul cărții prigonite, pe care o publicăm la alt loc, în numărul de astăzi al fôiei noastre.

Sfințire de biserică în Valea Jiului.

10 Iunie v.

Intr'o vale încântătoare, înbelșugată în frumsețile naturii, departe de valurile sgomotoșei lumi stă adâncită în liniștea păcii comuna Dêlgea, filia parohiei ortodoxe: Petroșeni.

În dragă voce și-a desfășurat natura aici tainele ei, și-a turnat farmecece necuprinse în tainicele șopte ale bătrânului codru de fag și în murmurul multor isvóre cristaline, ce șerpuesc sburdalnice prin covorul pistrițat al miilor de flori.

O privesc în încântătoare.

Departe de zarea răsăritului creșce de după pigmeele dealuri sentinela pasului Surdue: Parângul cu împetrita babă Dochia, spre meazăzi dörme somn de mörte muntele Vulcan, obosit de sbuciumul vremurilor trecute, ale căruia urme sunt azi imensele masse de cărbuni, ear' spre apus răsare din lanțul piscurilor ca un profet al vremurilor muntelui „castelului din Carpați“.

Poporul însuși, cu traiul său patriarchal și cu obiceiurile sale, e o oglindă, mai clară de cât a multor altor părți locuite de Români, în care strălucesc atât de bătrător la ochi caracterul originii dacoromâne, în cât în mijlocul acestui popor te vezi transpus în timpurile antice și în fața fie-căruia par'că recunoști chipul unui legionar al lui Traian.

Pentru acest popor a fost zi de deosebită bucurie ziua de 8 Iunie, căci în acea zi li-s'a sfințit noua biserică prin protopresbiterul P. O. D. Tit. Gheaja și preoții Avram Stanca preotul comunei și Vasiliu Socol din Livezeni.

Era o zi divină. Sörele în maiestică splendoră umplea văzduhul de o dulce căldură și o sêrbătorescă seninătate. Rêsuna valea Jiului de bubuitul treascurilor și de duioșia glasului de clopote, ear' pe cărările ce se perdeau în întunerecul codrului, rêsăriau mereu credincioșii strălucind în hainele de candidă sêrbătoare. Biserica îmbrăcată în flori și frunză verde sta gătită ca o mirêsă în umbra frumöșilor paltini, când pe cösta dealului s'a ivit protopresbiterul însoțit de străinii ce veniau la sêrbătoare.

Cu deosebită pompă s'a sêvrșit actul sfințirii și întregul serviciu divin, la care răspunsurile le-a esecutat corul mixt al băieșilor gr. ort. din Petroșeni sub conducerea dlui Petru Iacob și la sfêrșitul căreia P. O. D. protopresbiter a rostit o frumösă predică ocașională.

În umbra unui șir de mesteceni s'au întins apoi mese lungi și încărcate, pregătite sub îngrijirea dlor Gașdos și Gado și a dömnei preotese Stanca. Iți era mai mare dragul să privesci la șirul lung de bărbați și femei cu espresia fericirii pe fețele lor brăzdate și înasprite de greul vieții. Natura însași lua parte la sêrbare. Codrul, nedespărțitul frate al Românilui, cânta și el echoul

cântărilor, ce se deslănțuiseră din peptul tuturor.

Sub impresia farmecelor zilei s'au rostit toate pline de foc și învățături pentru popor. Așa de dnul protopresb. (pentru I. P. S. Archiepiscop și Metrop.) de preotul A. Stanca (pentru protopop, pentru dna directorului de băi Andreics, care a dăruit un coș mare de bunătăți pentru copiii sêraci) de preotul V. Socol (pentru popor), de dnul P. Iacob (pentru buna înțelegere între săteni și băeși) etc.

Veselia și însuflețirea a tins firul sêrbării până târziu în nöpte și târziu încă tineri și bătrâni întindeau sub razele lunii tremurătoare și la sunetul prelung al fluerului ciobănesc mândra noastră horă românească.

Jianul.

Scrișore din Sêliște.

— Școlă de stat pentru Sêlișteni. —

„Integritatea și unitatea statului magiar — zice dl Halász Ferencz în cartea sa intitulată: „Allami népoktalás“ — este mai amănunțată în ținuturile de pe periferia țerei“, ergo: datorința stăpânirii este a așeza în aceste locuri sentinele credincioșe și viguroșe.

Și cine formeză în acésta patrie garda sentinelor credincioșe și viguroșe?

Funcționarii statului, și în special învățătorii de la școlile de stat, ajuși azi la numărul de 4000.

Prima datorință a acestora este, nu împlinirea consciințioasă a funcțiunii lor spre binele și fericirea poporului, fără deosebire de rasă și limbă, din sudörea căroră sunt plătiți, ci aceea de a fi servi credincioși ai „ideei de stat magiar“ și sentinele treze a „întregității și unității statului“.

Stările de la noi din Sêliște mă îndreptătesc a afirma acésta, fără a avé cea mai mică temere că mă va puté cineva convinge despre contrariul.

Intreb, öre binelui și interesului poporului servesc funcționarii judecătoreiei reg. de aici, cari toți, nu numai că sunt străini, dar' nici, nu prea cunosc limba, nu a majorității, ci a totalității populațiunii, dat fiind că cereul judecătoreiesc al Sêliștei este curat românesc.

Binelui și intereselor populațiunii de aici servi-va școlă de stat ce se înființeză? Așa! Credincioșii comunei Sêliște susțin din timpurile cele mai vechi o școlă poporală, păreche căreia nu numai la celelalte confesiuni din patrie, dar' chiar și la școlile de stat abia se găseșce.

Principalul motiv al înființării școlii de stat aici se zice că ar fi darea privilegiului de a-și însuși și perfecționa copiii limba magiară și de a da copiilor străini de „buze valache“, instrucțiunea necesară. Motiv tras de pör! Copiilor străini de „buze valache“, în număr de maximul 25—28, li-s'a dat și li-se dă până azi instrucțiunea în școlă confesională, unde nu numai că nu li-se face nici o greutate, ci sunt apröpe toți scutiți și de bagatelul didactru de 2 cor.

FOIȘÖRĂ

Valuri...

Verișörei.

Apă, apă și apă curge mereu, și pôte în veci va curge pe aici acésta apă...

Stau și privesc de mult cum în același loc saltă în valuri apa. Fie-care val atinge salcia ce s'a oprit în mijlocul rîului...

Sunt pe malul Buzöului... Apröpe de unde stau luncă pe petricele mici și lucii un pärăiaș limpede și cu murmur drăgălaș... Curge așa de lin și de voios prin erba verde încât multă vreme lam privit în admirare...

Dar' eată, că și el se amestecă cu apa tulbure a Buzöului... Se perde în învâlmășala valurilor lui... O biet suflet nevinovat!.. Mort ești acum pentru vecie... Nu vei mai vedé petricelele tale albe și lucii, nu vei mai neteși în mersul têu erba mătăsösă a țermurului...

În lumea aceea mare în care si intrat, nu te cunoște nimeni și tu nu cunoști pe nimeni... În curênd te vei schimba și tu ca toți... Sufletul têu atât de curat se va îmbrăca în lumina murdară a celor ce te încunjură... Glasul têu atât de dulce și melodios se va amesteca cu vuetul rîului, și în

zadar vei striga cât de mult să te lașe să te întorci îndărăt la locurile tale, căci nimeni nu va băga în sémă rugarea ta... Și atunci glasul têu se va schimba într'un glas de blăstem și ură față de cei ce te schinginesc... Si te vei tîngui și tu împreună cu ceilalți... Căci mulți sunt ca tine în lumea în care trăiesci... Multe suflete s'au înecat în valurile acelei vieți... Unora le pare rău după locurile lor, altele însă, cari și-au uitat cu totul de ele, cântă și strigă și-și petrec voiöse...

Uite aici un val mic de apă a cuprins în brațe o sălcuță... Și öre ce i-o fi povestind cu atâta drag?... Murmurul său are ceva din glasul argințiu al pärăiașului de munte... Să ascultăm, ce povestesc... „O dragă sălcuță! nu mă lăsa să mă cufund cu totul în viața acésta miserabilă, ce o duc conștii mei... Nu mă lăsa... Sunt de departe... Am fugit lăsându-mi pe tata sub muntele „Pliscul“, ear' pe mama îmbrățișându-o, pentru ultima örä pôte — când m'am aruneat în acésta vieță... Mama era tristă, așa de tristă... , că eu n'am putut să-mi armez imediat calea, ci am mai făcut câteva ocholuri în loc și apoi am plecat... Abia am intrat în valurile mari ale rîului și eu singur nu mă mai cunoșteam... Încet, încet m'am retras cătră mal... M'am apucat de tine, sălcuță, și te rog să mă redai a lor mei... Nu te uita, că haina mea nu se deo-

sebește de a celorlalți, căci inima mea e curată... Și îmi pare așa de rău, că am părăsit pe ai mei... Alvia mea, dulcea mea mamă, pietricelele lucii și albe, oh! vai! și peștișorii mici și drăgălași... Du-mă... du-mă îndărăpt!“

Și el îmbrățișază cu tărie sălcuța, care se îndöie sub povara lui...

Și eată, că acum s'a rupt și merge cu el la vale... Când s'a desprins de mal am aușit-o suspinând: „Mai bine merg cu tine, sburdalnic val, căci altfel nu-ți pot ajuta...“

Buzöul curge cu același sgomot... Și pôte în veci așa va curge... Vaetele de durere și strigătele de bucurie și veselie ale sufletelor lui se îmbină într'un vuet surd...

Mă ved legănat pe ghenunchii buniștii, cu ochii țintă la gura ei, care spune mereu la basme din vremile uitate... Ce vieță dulce și plină de farmec la sinul pärinșilor mei!...

Grădinile și câmpiile mi-se păreau strîmte pentru jocuri, și nebuniile și nesdrăvăniile îmi puneau capul... Dar' încet, încet creșceam și me făceam mare...

Am părăsit satul meu... Am părăsit casa pärințescă, am lăsat lunci și grădini cu flori, și m'am dus la oraș să învăț carte să mă fac domn mare...

... Și de aici încep necazuri și miserii... Curênd am fost răpit de valurile

vieții ușuratic... Repede am lăpădat haina modestiei și simplității de a casă și am luat haina trufiei și a ipocrisiei ce era la modă în societate... Și cântam și strigam, mă veseleam cu ceilalți... Și vieța asta n'a durat mult, căci a urmat deșteptarea... Amară deșteptare!...

Prea târziu, căci nu se mai pôte repara nimic, din ceea-ce s'a facut...

„Feriece de cei-ce au găsit în drumul lor o inimă bună și nobilă, care se 'i apere și se 'i călănzescă în drumul aspru al vieții!... Eu n'am întâlnit o astfel de inimă în drumul meu... Valurile mă împingeau tot mai la mijloc și mai afund în rîul vieții...“

Și înnot mereu... Din greu lupt prin valuri... Veni-va însă vremea, când cufunda-se-va luntrea mea... Și acoperită de valuri va rămâne în veci neuitată... Va apără mai curênd sau mai târziu și stânca de care lovindu-se luntrea mea, mă voiu prăbuși...

... Cu vêslele întinse vêslez mereu spre infinit... Cu fie-care lovitură de lopată scurtez ceva din firul vieții... Și vai câte lovituri voiu fi dat până acuma... Și încă nu se zărește în orizont întunerecul în care cufunda-se-va luntrea mea...

Brașov, în Iunie 1902. Alfa.

Insușirea și perfecționarea în limba magiară a copiilor cu „buză valache“ la școlă în Seliște e un vis, care în vecii-vecilor nu se va realiza.

Învățătorii școlii confesionale din loc în ultimii ani au dezvoltat un zel special în propunerea limbii magiare, zel care a fost recunoscut și laudat în acte oficiose de către *inspectorii regesci de școle*, și cu toate acestea sporul dobândit a fost de tot minimal. Mai mult, sunt vre-o 10 ani de când statul a înființat aici un *asil de copii*, care a fost cercetat an de an de câte 12—20 copii, nici unul cu „buză valache“, căci Românii s'au ferit de el, și ori cât de sirguincioasă a fost instructoarea acestuia, și azi limba de conversație între elevii acestui asil, — cari, repet, nu sunt de „buză valache“, ci de buze magiare, germane, etc., — este limba română.

Mediul social e aici de așa încât ori și ce forțare pentru însușirea unei limbi străine de cea românească e zadarnică. Pentru ce atunci școlă de stat?

Nu ôre, numai și numai pentru-ca numărul lor să se înmulțească cu una??

Și la aceste ce răspund Seliștenii? Iată ce:

Au trecut deja 80 de ani de când Seliștenilor mărgăritariul cel mai prețios, odorul cel mai îngrijit, talismanul cel mai curat, li-a fost, și le este *școlă confesională gr.-or.*

Că și în viitor tot așa va fi școlă Seliștenilor, ne îndreptățesc a afirma faptul ce s'a întâmplat în ziua „Pogoririi Duhului Sfânt“.

Credincioșii comunei bisericesci, vădând că actualul edificiu școlar, constător din 9 sale de învățământ și o sală festivă, nu mai este încăpătoriu pentru numărul cel mare de elevi, ear' 2 sale de învățământ au fost chiar excepționate de inspectorii regesci, — în sinodul parohial, ținut în ziua amintită, condus de P. O. Domn protopresbiter *Dr. Ioan Stroia*, a primit cu unanimitate și cu însușire până la lacrimi planul și preliminarul pentru adaptarea edificului școlar prin ridicarea unei aripi noue.

Noua școlă e preliminară cu suma de peste 48000 cor. Ridicarea se va începe deja în timpul cel mai apropiat, așa că iarna o va apuca sub coferis. Iată *echoul Seliștenilor*, la știrea că li-se dă școlă de stat. Onore lor. (==)

Revistă esternă

Amânarea încoronării regelui Edward VII. a provocat mare consternație în toate păturile societății engleze și în locul veseliei și dispoziției de sărbătoare a intrat îngrijorarea și temerea de urmări încă și mai grave, dat fiind că bôla regelui ajunsese în stadiu așa de acut, în cât Marți după amiază regele a trebuit să se supună unei *operațiuni grele*. Suferind de inflamație la intestinul infundat (perityphlitis), medicii l-au operat, delăturând o mare rană purioasă. Buletinul medical dat după efectuarea operațiunii spune că starea sanitară a regelui e multumitoare, — în cât pôte fi după astfel de operație. Părerea cercurilor medicale e, că din știrile de până acum nu se pôte ști, de e în pericol viața regelui, sau că prin operația de Marți a fost delăturat acest pericol? În tot cazul se pare că operația de Marți a trebuit făcută pentru a *împedeca trecerea bôlei la pelișa fôlelui*. Peste tot se pôte crede că operația făcută regelui pôte trage după sine mórtea, nu e însă necondiționat mortală.

Acosta e opiniunea medicilor, și astfel e de sine înțelėsă consternația Englezilor. Pregătirile de serbare s'au sistat, numai ospetărea sêracilor Londrei se va face (la dorința expresă a regelui), asemenea și serbarea națională de eri și azi, la care însă nu cântări de bucurie vor rêsuna în bisericile engleze, ci rugăciuni pentru viața regelui.

Ôspeții străini au plecat din Londra aprôpe toți. Archiducele *Francisc Ferdinand* a plecat alaltăeri (Mercuri).

În păturile mai de jos ale poporului englez se manține de altcum credința, că regele Edward nu va fi nici-când rege încoronat și despre acosta are cunoscința chiar și regele. A nune, un diplomat englez, care stă în relațiuni de aprôpe cu curtea engleză și care acum petrece în Viena, vorbind despre bôla regelui a spus și următoarele:

Nenorocirea acosta mai greu atinge pe regele și pe regina. Regele deja de luni de zile aștepta cu mare îngrijorare ziua încoronării. Când înaintea de asta cu un an și jumătate înmormântaseră pe regina *Victoria* și i-a urmat la tron regele *Edward*, cineva din jurul său i-a spus cam în glumă că printră popor e răspândită fama că un ôre-cine ar fi profetizat următoarele:

— Da, va fi din el rege, dar' rege încoronat — nici-odată!

Asupra regelui, care nici atunci nu era deplin sănêtos, cuvintele acestea au avut efect fôrte deprimător și în mai multe rânduri zisese celor din jurul său, că i-ar fi plăcut cu mult mai bine să nu fi fost încunoscințat despre acosta „profetire“.

De atunci a devenit regele fôrte nervos, ear' impaciența reginei îi potenta încă și mai mult nervositatea. Deja de luni de zile unica dorința a regelui era: să trecă norocos peste actul încoronării. „Dorința însă nu i-s'a împlinit și starea-i sanitară i-a devenit așa de periculoasă — a încheiat diplomatul — în cât deocamdată nici vorbă nu mai pôte fi de încoronare, și toate speranțele nise concentră în dorința, ca să nu se ivescă complicațiuni în bôlă.“

Creștini uciși în China. Misionariul american *Canright* telegrafază din Peking, că boxerii au dărîmat capela metodistilor din *Cengfu* și au ucis zece creștini.

„Regatul“ bulgar. O telegramă din Constantinopol dte. 25 Iunie raportază, că ambasadorul din Petersburg al Turciei a comunicat Porții că a primit informațiune oficiosă, că principele *Ferdinand* cu ocaziunea vizitei sale la Petersburg *nici n'a făcut vorbă de ridicarea principatului la rang de regat* și că Rusia este necondiționat pentru a se susține status quo în peninsula balcanică.

Declarație.

Față cu știrile tendențioase, inventate de ziarele magiare, cari au obiceiul să facă cas celebru din ori-ce lucru mic și neînsemnat, atunci când pot s'el exploateze în contra noastră, țin a declara următoarele:

Nu este adevêrat, că publicațiunea intitulată „*Cartea de Aur, sau luptele politice naționale ale Romînilor de sub corôna ungară*“ ași fi compus'o de când mă aflu la ziarul „*Telegraful Român*“, pentru-că adevêrul e, că *de mulți ani lucrez la ea*, dat fiind că o lucrez atât de mare, cum e contemplată publicațiunea mea, nici nu se pôte face într'un an sau doi.

Nu este adevêrat, că la editarea cărții mele ași fi primit ajutoriu bănesc, fie de la superioritatea mea, fie din altă parte, ci adevêrul e, că tipărirea tomului apărut, și al tomului II. în curênd gata, s'a făcut pe speșele mele proprii, purtate din propria mea sârăcie.

Nu este adevêrat, că cartea mea a fost impusă, sau chiar și numai recomandată cuiva, în deosebi *preoților*, ci ea a fost trimisă numai celor-ce au abonat'o înainte de apariție, și acelora, despre cari știam și eram convins, că dacă li-se trimite o vor primi și abona.

Cu acosta ocaziune țin a declara și aceea, că în „*Cartea de Aur*“, cu știrea mea nu se cuprinde nimic agitoric și nimic în contra unității și întregității statului ungar.

Și dacă cu toate acestea cartea a fost confiscată, ear' eu ca autor am fost dat în judecată, cred că este de atribuit numai faptului, că cel-ce a cetit'o și a dat procuraturii din Cluj informațiuni despre cuprinsul ei, *n'a înțeles'o*, și mi-a atribuit mie frașe și pasage cuprinse în documentele pe cari eu le-am publicat *ca acte istorice*, și nu le-am publicat eu întâiașidată, ci le-au publicat și alții, cu mult mai înainte.

Mai sunt apoi dificultate și unele *fapte istorice*, cari ori de câte-ori se fie improccuate, și ori de câte-ori se fie condaminate prin sentențe judecătorești, tot *adevêruri istorice* vor rămâne pentru totdeauna, dat fiind, că prin sentențe judecătorești nu se pot face *corecturi* în istoria popôrelor cu trecut istoricește bine stabilit.

Toate acestea se vor dovedi în decursul procesului de presă ce mi-s'a intentat, ear' până atunci rog onoratul public cetitoriu ro-

mân să iese act despre aceste declarațiuni ce le fac spre liniștirea opiniunii publice române. Si să iese act și despre aceea, că dl *Gôdri*, jude de instrucție la tribunalul din loc, după-ce mi-a luat Sâmbăta trecută interogatoriul, m'a demisionat cu cuvintele, că „*are speranță să mi-se înapoieze cartea confiscată*“, — ceea ce dovedește, că însuși judele de instrucție e convins că în cartea mea nu se află nimic punibil.

Sibiu, 27 Iunie n. 1902.

Teodor V. Păcățian.

Revistă bisericescă.

Conferențe preoțesci în România. Preasfinția Sa *Pimen*, episcopul Dunării-dejos (România) a convocat o conferență a protoiereilor din județele eparchiei, unde după mature discuții s'a luat hotărîrea, ca din douê în douê luni să se țină câte o conferență la reședința fie-cărui județ și la care să participe toți clericii titulari sau supra-numerari, ear' odată pe an să aibă loc una generală, la reședința eparchiei.

Pentru anul curent, în Octobree, se vor discuta următoarele tесе:

I. Cari sunt patimile principale ale poporului nostru și cari ar fi mijlocele prin cari preotul ar puté să le combată?

II. Cum trebuie să lucreze preotul, pentru a desvolta în popor din ce în ce mai mult simțemêntul moral și al iubirei de țară și de neam?

III. Cari sunt relațiunile firești întră preot și învățătorul sâtesc, rolul ce are fiecare din ei în popor și foloșele ce pot aduce țerei și neamului?

IV. Cari ar fi mijlocele prin cari preotul ar puté îndruma pe țeranul român cătră o muncă mai spornică și îmbunătățirea condițiunilor de traiu?

V. Cum trebuie să viețuiescă preotul, pentru a-și păstra demnitatea sa preoțescă și a-și căpăta autoritatea morală, pe care trebuie să o aibă față de popor?

Un registru matricol a fost înființat la Episcopat spre a se ținé socotélă de toți cei cari își vor da silința să lucre spre desvârșirea școlului.

Acelora cari se vor distinge prin bune purtări și hărnicie păstorală, li-se vor da recompense prin avansări, transferări la o parohie mai bună sau distincțiuni bisericesci.

NOUȚĂȚI

Hirotonire. Eri înaltpreasfinția Sa *metropolitul Ioan* a hirotonit presbiter pe diaconul *Ilie Moga*, fost învățător la școlă de fete elementară a reuniunii femeilor române din Sibiu.

Procesul „Cărții de Aur“. Apărarea dlui *T. V. Păcățian* în procesul ce-i-s'a intentat pentru „*Cartea de Aur*“ vol. I., a avut bunăvoința a o primă distinsul bărbat al neamului nostru, dl *Coriolan Brediceanu*, avocat în Lugoj.

Istoria celor trei secolii primi ai creștinismului — în ediție nouă făcută de Mommsen. Academia de științe prusiacă (Berlin) a hotărît să publice scrierile scriitorilor bisericesci din cei trei secolii primi ai creștinismului. Publicațiunea va apăre sub titlul „*Die griechisch-christlichen Schriftsteller der ersten drei Jahrhunderte, herausgegeben von der Kirchenväter-Kommission*“. În acosta comisiune sunt membri: bêtânul istoriograf *Teodor Mommsen*, *Adolf Harnack*, *Hermann Dies* și *Ulrich von Wilamowitz*. „*Historia ecclesiastică*“ de *Eusebiu*, cum se știe, ni-a rămas în limba elină clasică. Ni-a rămas însă și o traducere și prelucrare a istoriei lui *Eusebiu*, făcută în limba latină de *Rufinus*, contimporan cu sfântul *Hieronim*. Traducerea lui *Rufin* e de mare însemnătate pentru studiarea și înțelegerea istoriei lui *Eusebiu*. Mai sunt în traducerea lui *Rufin* întrebări și adnotațiuni critice privitoare la textul elin, cărora *Mommsen* le atribute așa de mare însemnătate, în cât ca șef al numitei comisiuni, nu s'a încumetat să împartă colegilor sei ceva din materialul ce are să fie pregătit pentru ediția contemplată de *Academie*, ci și-a rezervat sie-și totul. Astfel deja de câteva luni lucrează singur și deja a comparat și prelucrat în mod critic o bună parte din manuscrisurile lui *Rufin* așa că în curênd vom avé traducerea lui *Rufin* edată și comentată de moșneagul istoriograf renumit *Teodor Mommsen* (e de 83 de ani bêtânul!)

Posturi de notari. Cu termin până la 15 Iulie st. n. e scris concurs la postul de notariu în *Tâlmaci* (pretura Sibiului), dotat cu 1000 corône salariu, 56 cor. pașal de călătorie, 36 cor. pentru luminatul și curățitul cancelariei, 100 corône remunerațiune pentru matricule, usufructul de la 155□° agri și 800□° liveți, și cuartir în natură. Petițiunile sunt a se trimite protopretorului *Fabritius* în Sibiu.

Tot în comitatul Sibiu, cu termin până la 10 Iulie st. n. e scris concurs la postul de notariu în *Apoldul-mare* (pretura Mercurea), dotat cu 1100 cor. salariu, 120 corône pașal de călătorie, 60 cor. pentru luminat, 5 stângini de lemne, usufructul unei vii de 240□° și al unei grădini, cuartir în natură, taxele statutare pentru lucrările private și 200 cor. remunerațiune pentru matricule. Petițiunile, în cari trebuie dovedită și cunoscința de limbi, sunt a se trimite protopretorului *Mangesius* în Mercurea (*Szerdahely*).

Religii de pe timpul întemeietorului Romei. „*Agența Națională*“ raportează din *Roma*, că cu ocaziunea săpăturilor făcute în *forum romanum* s'a aflat Marți un mormênt cu osemintele unui roman de pe timpul regelui *Romul*; s'a mai aflat apoi în apropiere de templul împératului *Antoniu* și împératesei *Faustina* un mormênt crematoric și unul de inhumăție. Acestea dovedesc că în *Roma* era în us, chiar de la începutul existenței sale, atât arderea cadavrelor, cât și înmormântarea lor în stare nealterată.

Nenorocire pe Dunăre. Marți s'a întâmplat o mare nenorocire pe Dunăre în apropiere de *Orșova*. Pe vifor puternic trei luntri mari se trudeau să ajungă la mal; viforul însă le-a isbit pe toate trei de stânca „*Baba Caidrei*“ aflătoare în mijlocul Dunării. Luntrile s'au sfărmat tot țanduri, ear' cei *douêzeci și cinci ômeni* aflători pe ele s'au înecat.

Un „placat“. Ziarele din *Budapesta* vestesc că comitetul aranjator al congresului studențesc ce se va ținé în *Septembrie* în *Budapesta*, a luat Marți în primire placatele de reclam pentru congres, desemnate de *Sândor Béla*. Placatele au înălțime de 3 metri și lățime de 1 $\frac{1}{2}$ metri; pe câmp alb e tipărit în limba franceză programul congresului; a treia parte (sus) a placatului e acoperită de un tablou colorat, care reprezintă un student în costum național unghuresc în momentul când salută pe ôșpeții sosiți; aula științelor, de unde studentul iasă, e pavoasă cu stindard național unghuresc; în dos se vede cetatea *Buda* cu palatul regal și cu podul de catene. Comitetul va trimite placate de acestea tuturor universităților și reuniunilor studențesci din străinătate și tuturor școlilor superioare din patrie.

„Elemente românești în limba sâsească“. „*Siebenb. D. Tageblatt*“ spune că profesorul *Iohann Brenndorfer* a publicat o broșură de 98 pagini sub titlul „*Rumänische Elemente in der siebenbürgisch-sächsischen Volksprache*“. Acosta lucrare a servit autorului ca tesă de doctorat. — Unde se află de vânzare, — numitul ziaru nu spune.

Rose vinete. Un grădinariu din *New-York* a isbutit, prin diferite combinațiuni și altoiri, să obțină *rose vinete*. Publicul peregrineză ca la altă-ce la grădina norocosului grădinariu și admiră acest nou succes al grădinăritului. Sigur, *rosa vinată* va ajunge la modă în curênd.

Inecat în Criș. Se serie din *Oradea-mare*, că economul *Sütô Mihály* întrând cu trăsura în *Criș* s'o încarce cu nășip, a fost răpit de valurile râului umflat de ploii și cu trăsura cu tot a fost mănât într'o cavatură de țermur. Nenorocitul s'a înecat cu cai cu tot.

Publicațiune.

Subsemnatele institute de credit și de economii primesc și capitaliză depunerile de la 1 Iuliu n. 1902 începând numai cu interese de 4%, în loc, de 4 $\frac{1}{2}$ %.

După depunerile făcute până acum solvesc însă și mai departe interese de 4 $\frac{1}{2}$ %.

„*Albina*“ institut de credit și economii“. Bodenereditanstalt in Hermannstadt. Hermannstädter allgemeine Sparkassa. Hermannstädter Vorschussverein“.

Cu stimă

„*Albina*“ institut de credit și de economii.

p. Directorul executiv

Dr. Vecerdea

Nr. 173 prot. 1902.

[75] 1—3

Concurs

Pentru ocuparea posturilor vacante de învățatori în comunele mai jos înșirate din protopresbiteratul Seliște prin acesta se escrie concurs cu termen de 30 zile de la prima publicare în „Telegraful Român“.

1. **Aciliu**, un post, salar 600 cor. cuartir în natură și 30 cor. relut de grădină.

2. **Alămor**, un post, salar 600 cor. cuartir și grădină în natură.

3. **Amnaș**, un post, salar 600 cor., (372 de la stat, restul de la biserică) cuartir și grădină în natură.

4. **Gurariului**, 3 posturi, salar 600 cor., relut pentru grădină 20 cor. cuartir în natură eventual 40 cor. relut.

5. **Seliște**, 2 posturi, salar 800 cor., relut de cuartir 100 cor., relut de grădină 40 cor. Reflectanții la aceste două posturi trebuie să dovedească aptitudinea de a pute instrua copii în cântările bisericesti și primesc îndatorirea a-i conduce Dumineca și sârbătoreala la biserică.

6. **Seliște**, un post de conducător la asil, salar 600 cor., ear' relut de cuartir 100 cor., relut pentru lemne 40 cor.

7. **Tilișca**, un post de învățator, salar 600 cor., ear' 100 cor. relut pentru cuartir, grădină și lemne eventual aceste în natură.

8. **Topârcea**, un post, salar 600 cor., relut de cuartir 40 cor. și în loc de grădină un agru, a cărui venit e 40 cor.

9. **Vale**, 2 posturi, salar 600 cor., cuartir și grădină în natură.

Cuincuenalele se scotese la toate posturile de la ziua alegerii.

Reflectanții la vre-unul din aceste posturi au a se prezenta în vre-o Duminecă sau sârbătoreală în comuna respectivă spre a-și arăta dexteritatea în cântările bisericesti. Concursurile instruite conform prescrierilor au a se așterne în termenul indicat subsemnatului oficiu protopresbiteral.

Oficiul protopresbiteral Seliște în conțelegere cu comitetele parohiale.

Seliște 12 Iunie 1902.

Dr. Ioan Stroia
protopresbiter.

[74] 1—3

Concurs

Pentru îndeplinirea postului de învățator în clasa I. la școala română gr.-or. din **Cristian** protopresbiteratul Sibiului, se escrie concurs cu termen de 30 zile de la prima publicare în „Telegraful Român“.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt salar anual 600 cor. din cari 420 cor. din Alodul comunei în rate lunare anticipative 180 cor., din repartitie în rate trilonare, 60 cor. pentru cuartir și 4 stângini de lemne pentru încălzit.

Cei-ce doresc a reflecta la acest post au să și așternă cererile de concurs instruite în sensul legilor în vigore, la Prea Onoratul oficiu protopresbiteral în termenul deschis.

De la concurenții se cere încă a ține în toate Duminecele și în sârbători o strană cu cântările în biserică, și va avé a se prezenta în vre-o Duminecă ori sârbătoreală în biserică mai înainte de ziua alegerii spre a-și arăta dexteritatea în cântări și tipic.

Cristian, 9 Iunie 1902.

Comitetul parochial:
Ioan Valianu
președinte.

Nr. 667.

Cu știrea și consensul subscrisului.
Sibiui, 11 Iunie 1900.

Ioan Papiu
protopresb.

Nr. [76] 1—3

Publicare de licitațiune.

Pentru zidirea unui nou edificiu școlar în Seliște și în legătură eu aceasta pentru adaptarea edificiului vechiu, după planul și preliminarul aprobat de Ven. Consistoriu archidieceșan prin rezoluția din 8/21 Iunie a. c. Nr. 5996 cu suma de *Cor.* 48.702-95 prin acesta se publică *Concurs*.

Planurile și preliminarul de spese și condițiile de licitare se pot vedé începând din 17/30 Iunie a. c. în cancelaria subsemnatului oficiu protopresbiteral până în 1/14 Iulie a. c.

Oferte provădute cu vadiu de 5% de la suma preliminară se primesc numai dacă corăspund întru toate condițiile de licitare și se înaintează până în 1/14 Iulie a. c. la orele 12 din zi subsemnatului oficiu protopresbiteral.

Seliște, 13/26 Iunie 1902.

Dr. Ioan Stroia
protopresbiter

[73] 2—2

Licitațiune minuendă.

Comitetul parochial din Ludești (tractul Orăștiei), dă în inierprindere pe calea licitațiunii publice minuende, zidirea bisericii. Licitațiunea se va ține în 16/29 Iunie a. c.

Comuna biserică, dă: cărămida, peatra, nășipul, apa, lemnul trebuincios și țigla, cari toate subtrase din preliminarul de spese de 10,479 cor. 34 fil., remăne ca preț de strigare pentru efectuarea zidirii suma de 7673 cor. 34 fil., fiind inierprindătorul îndatorat cu lucrul întreg conform planului și preliminarului aprobat de Venerabilul consistoriu archidieceșan la 14 Maiu 1902 Nr. 5119/B.

Planul și preliminarul de spese, cum și condițiunile de licitare se pot vedé în cancelaria oficiului parochial din Ludești.

Doritorii de a întreprinde această zidire, trebuie să dovedească că au licenție la asfel de inierprinderi și să depună un vadiu de 10% în bani gata sau hârtii de valoare, cari remăne în cassa bisericii până după collaudare prin un architect expert.

Ludești, în 18/5 Iunie 1902.

Pentru comitetul parochial:
Basilu Botean
paroch gr.-or.

Nr. 561/902.

[72] 3—3

Concurs

Pentru întregirea posturilor de învățatori mai jos însemnate se escrie concurs cu termen de 30 zile de la prima publicare:

1. **Beriu**, cu salariu de 600 cor., se va solvi în sumă de 420 cor. de la cassa bisericeii, ear' restul de 180 cor. din cassa alodială a comunei Sereca; cuartirul îl are învățătorul în edificiul școlii și lemnele trebuincioase de la ambele comune susțitote.

2. **Sibot (Alkenyér)** două posturi cu salariu de câte 600 cor., cuartir și lemne.

3. **Gioagiul de jos, (Algyógy)** cu salariu de 600 cor., cuartir și lemne.

4. **Romoșel**, cu salariu de 600 cor., cuartir și lemne.

5. **Bozeș**, 6. **Renghet**, 7. **Mada**, toate cu salariu de câte 600 cor. cuartir și lemne, salariul se acopere dîn repartitiune.

La toate aceste posturi se vor computa cuincuenalele legale numai după instituirea definitivă și serviciul de 5 ani neîntrerupt în respectiva comună.

Cei aleși sunt datori a merge Dumineca și în sârbători cu copii la biserică și a cânta la lfturgie.

Concurenții au să și subșternă în termenul indicat cererile concursuale instruite conform normelor în vigore subsemnatului oficiu protopresbiteral și au a se prezenta în vre-o Duminecă sau sârbătoreală poporului în biserică spre a-și arăta dexteritatea în cântări.

Oficiul protopresbiteral gr.-or. în conțelegere cu comitetele parohiale.

Orăștie, 6 Iunie 1902.

Vasile Domșa
protopresbiter.

Nr. 577/902.

[71] 3—3

Concurs.

Pentru ocuparea postului de paroch din parochia de clasa a III. **Mada**, prin această se escrie concurs cu termen de 30 zile de la prima publicare în „Telegraful Român“.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt cele fasonate la cõla B. pentru întregirea venitelor preoțesei de la stat.

Doritorii de a concursa la acest post au să și subșterne suplicile lor în termenul sus indicat subscrisului oficiu, fiind instruite conform normelor în vigore, și au a se prezenta în vre-o Duminecă sau sârbătoreală înainte alegătorilor pentru a celebra sau cuvânta.

Oficiul protopresbiteral rom. gr.-or. în conțelegere cu comitetul parochial.

Orăștie, 6 Iunie 1902.

Vasile Domșa
protopresbiter.

500 florini plătesc celui-ce ar mai căpeta vrõdată durere de dinți ori îi va miroși gura după-ce va folosi apa de dinți a lui **Bartilla**, o sticlă cu 35 cr. (Pentru pachetare 10 cr. deosebit). **Erezii A. Bartilla** (E. Winkler), Viena, 19/1., Sommergasse 1. — Să se cõră pretutindea apriat apa de dinți a lui **Bartilla**. Denunțări de falsificare vor fi bine plătite. La locurile, unde nu se põte căpeta, trimit 7 sticle cu 2 fl. 60 cr. franco. — **Deposit în Sibiu** la farmacia „**Vulturul**“ **C. Müller**, piața-mare; farmacia **Molnar**, strada Cispădiei 59. [1] 12—

Povești pentru anul prim școlar.

Lețiuni după treptele formale

de

Dr. Petru Șpan.

Se põte procura cu prețul de 1 corõnă

de la

Librăria Tipografiei archidieceșane.

In *Tipografia archidieceșană*

a apărut:

ACAFTISTUL

Preasânteii

Născõtore de Dumneșeu

și

alte rugăciuni

urmate de *Sinaxarin* pentru tot anul și *Pășchălie*.

Un volum de 368 pagini 8°.

Prețul simplu legat . . . fl.	— 85
jumătate pânză . . . „	1.05
în piele roșie . . . „	1.25
Ediția fină în piele neșgră . . . „	2.—
piele chagrin „	2.60
în mătase „	3.85

Se află de vëndare la

Librăria Tipografiei archidieceșane,
Sibiui.

Lăcătușerie de artă.

Subsemnatul aduc la cunoscința onoratului P. T. public că după o pracsă de mai mulți ani în cele mai renumite ateliere din monarchie și străinătate, ca al Dlui Valerian Gillar lăcătușul de artă și construcție al Curței c. r. din Viena etc. etc. mi-am deschis în Piața de aici Rosenanger-gasse Nr. 9 Têrgul brânzeii un atelier de lăcătușerie de artă și construcție unde efectuez tot felul de (ori-ce) lucrări aparținõtore acestei branșe, ca: Porți de fier, Balcõne, Teras, Goleri, Grilajuri de scări, de morminte, Marchise, antreuri, luminătore, Case pentru flori (Florării) etc. etc. în ori-ce stil și după cele mai nouș modele.

Afară de aceea am în totdeauna în depositul meu cele mai practice și mai bune sobe de bucătărie, cât se põte de solid lucrate și cu prețurile cele mai moderate. Sperând că p. t. (onoratul) public mē va onora cu numeroșe comande —

[69] 2—6

Semnez:

cu deosebită stimă
Eremie Purece
măestru lăcătuș.

A eșit de sub tipariu în *Tipografia archidieceșană*:

APOSTOLUL

— cu litere latine —

cu binecuvântarea I. P. S. Domn Ioan Metianu, archiepiscop și metropolit și se află de vëndare la *Tipografia și Librăria archidieceșană în Sibiu* cu prețurile: broșat **7 cor.**, legat în pânză neșgră **9-50 cor.**, ediție de lux broșat **8 cor.**, legat după cum se comandă.

A eșit de sub tipariu în *Tipografia archidieceșană*:

OCTOICHUL CEL MIC

— cu litere latine —

care cuprinde: *Rânduēla Vecerniei*, *Utreniei* și a *Liturgiei*; cele opt glasuri pentru Dumineci, Podobiile, Polieleul, Pripelele, *Catavasiile*, *Irmõșele*, *Sfetilnele* și altele.

Prețul unui exemplariu legat simplu **1-60 cor.**, legat în piele cu copcii galbine **3-20 cor.** plus porto postal **30 bani**. Legătură mai fină după cum se comandă.

Librăria tipografiei archidieceșane.